

بیانیه تروتسکی پیرامون انتشار معاهدات محرمانه

بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اکتبر روسیه، در تاریخ ۸ نوامبر ۱۹۱۷، نخستین موضع دولت انقلابی در قبال سیاست خارجی، در قالب "فرمان صلح" - مصوب دومین کنگره شوراهای سراسر روسیه - اعلام شد. این فرمان خواهان اتمام کشتار جنگ جهانی اول بر پایه "صلحی عادلانه و دموکراتیک" بود؛ مضاف بر آن، لغو معاهدات سری موجود را اعلام داشت و تعهد نمود که تمامی معاهدات آتی "کاملاً آشکار در نزد جهانیان" به مذاکره گذاشته خواهد شد.

انتشار معاهدات رژیم تزاری و دولت های روسیه، فرانسه و غیره، از توطئه های آنان برای تقسیم غنائم جنگی میان خود پرده برداشت. انتشار اسناد مربوط به معاهدات دوران جنگ (در قالب مکاتبات دیپلماتیک و تلگرام های کدگذاری شده میان دولت ها) در روزنامه ایزوستیا، به تاریخ ۲۳ نوامبر ۱۹۱۷، آغاز شد و هم چنین بین دسامبر ۱۹۱۷ تا فوریه ۱۹۱۸، به شکل جزواتی به چاپ رسید. انتشار این اسناد در روزنامه بریتانیایی "منچستر گاردین" به تاریخ ۱۲ دسامبر ۱۹۱۷، هیاهویی در آن کشور و ایالات متحده به راه انداخت.

اقدامات دولت بلشویکی، با حسن همدردی و همدلی عظیم کارگران آلمان و سراسر اروپا مواجه شد. متن زیر بیانیه تروتسکی، به عنوان کمیسیای خلق برای امور خارجه در آن دوره، برای اتمام دیپلماسی پنهانی و محرمانه است.

بیانیه تروتسکی پیرامون انتشار معاهدات محرمانه (۱)

۲۲ نوامبر ۱۹۱۷

با انتشار اسناد دیپلماتیک محرمانه از آرشیو سیاست خارجه تزاریسیم و هم چنین آرشیو دولت های انتلافی بورژوایی هفت ماه نخست انقلاب، ما به وعده ای جامه عمل می پوشانیم که وقتی حزب ما درگیر مبارزه بود، به انجام آن تعهد نموده بود. دیپلماسی پنهانی، ابزار ضروری اقلیتی مالک است؛ اقلیتی که ناگزیر است تا به منظور فریفتن اکثریت، این ابزار را به نفع خود به کار گیرد. امپریالیسم، با نقشه های سیاه اش برای پیروزی، و با اتحادها و معاملات غارتگرانه خود، نظام دیپلماسی پنهان و محرمانه را به منتهی درجه خود رسانید. مبارزه علیه امپریالیسم، که در حال نابود و تباه ساختن مردمان اروپاست، هم زمان مبارزه ای علیه دیپلماسی سرمایه داری نیز هست. دیپلماسی ای که به اندازه کافی دلیل برای ترس از توجه افکار عمومی دارد. مردم روسیه، و مردمان اروپا و سراسر جهان، می باید از حقایق پیرامون اسنادی که به وسیله صاحبان سرمایه مالی و صنعتی، به طور پنهانی و سری و از طریق نمایندگان پارلمان و دیپلمات ها جعل و ساخته شده است، آگاه شوند. مردمان اروپا بهای حق دسترسی به حقایق را با فداکاری های بی شمار و ویرانی های اقتصادی در جهان پرداخت کرده اند.

لغو دیپلماسی محرمانه و پنهانی، نخستین و مهم ترین شرط یک سیاست خارجی صادقانه، مردمی و واقعاً دموکراتیک است. دولت شوروی، وظیفه خود می داند که چنین سیاستی را در عمل محقق سازد. دقیقاً به همین خاطرست که ما، ضمن پیشنهاد صلح موقت میان مردم متخاصم و دول آنان، هم زمان این معاهدات و قراردادهای افشا می کنیم؛ [اسنادی] که التزام به حفظ آن، دیگر برای کارگران، سربازان و دهقانانی که قدرت را به دست گرفته اند، منتفی شده است.

سیاستمداران و ژورنالیست های بورژوازی آلمان و امپراتوری اتریش- مجارستان، احتمالاً تلاش می کنند تا از اسنادی که برای نشان دادن دیپلماسی امپراتوری های اروپای مرکزی منتشر گردیده است، تا حد ممکن به نفع خود استفاده کنند. اما چنین تلاش هایی، به دو دلیل محکوم به شکستی رقت بار خواهد بود؛ نخست آن که ما قصد داریم تا سریعاً اسناد محرمانه ای را که صریحاً با دیپلماسی امپراتوری های اروپای مرکزی ارتباط دارند، در نزد محکمه افکار عمومی افشا و منتشر کنیم. مورد دوم، و مهم تر، آن که روش های دیپلماسی پنهانی همان قدر جهانیست که چپاول های امپریالیستی. وقتی پرولتاریای آلمان به مسیر انقلاب قدم بگذارد، به اسنادی سری از دولتمردان خود دست خواهد یافت که از نظر درجه اهمیت، ذره ای پایین تر از آن چه ما قصد انتشارش را داریم، نخواهد بود.

دولت کارگران و دهقانان، هم دیپلماسی پنهانی و هم دسایس، اسرار و دروغ های آن را فسخ می کند. ما چیزی برای پنهان کردن نداریم. برنامه ما، بیان گر خواسته های شورانگیز میلیون ها نفر از کارگران، سربازان، و دهقانان است. ما می خواهیم تا حتی الامکان، حاکمیت سرمایه و اژگون گردد. با افشای عملکرد طبقات حاکمه در نزد تمامی مردم جهان، ما پیامی را به کارگران می رسانیم که بنیان تغییرناپذیر سیاست خارجه ما را تشکیل می دهد: "پرولتاریای سراسر جهان، متحد شوید!"

ترجمه: آرمان پویان

(1) <http://www.marxists.org/archive/trotsky/1918/commissar/gov.htm>